

NOTAT TIL DELTAKERNE I ARBEIDSGRUPPENE KNYTTET TIL KOMMUNEREFORMEN

Intensjonsavtale utkast 3 / 11.06.15

Kommunereformen

Regjeringen vil styrke lokaldemokratiet og gjennomfører en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet.

Kommunereformen skal legge til rette for at flere kommuner slår seg sammen. Færre og større kommuner skal gi bedre kapasitet til å ivareta og videreutvikle lovpålagte oppgaver, gi bedre muligheter til å utvikle bærekraftige og gode lokalsamfunn, samt ivareta viktige frivillige oppgaver. Som et generelt prinsipp skal reformen legge grunnlaget for at alle kommuner kan løse sine lovpålagte oppgaver selv.

Regjeringen har følgende mål for reformen:

- Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne
- Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling
- Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner
- Styrket lokaldemokrati

Kommunene skal få flere og nye oppgaver som Bjugn og Ørland ser er utfordrende å håndtere på egen hånd. Arbeidsgruppen tror at vi har bedre forutsetninger for å løse disse utfordringene i fellesskap enn hver for oss. Kommunene står også overfor andre og store oppgaver som utbygging av kampflybasen, industriell utvikling og vindkraftutbygging – i sjø og på land.

Arbeidsgruppen tror at vi har best forutsetning for å utnytte det potensialet som ligger i disse oppgavene innenfor rammen av en kommune. Det samme gjelder å finne gode samferdselsløsninger.

Arbeidsgruppene har bestått av:

Fra Ørland:

Hallgeir Grøntvedt, Knut Ring, Torild Aarbergstø, Laila Lund, Bjørnar Dahlberg, Helge Olden, Even Tobias Grinnen Eriksen, Snorre Glørstad.

Fra Bjugn:

Ogne Undertun, Hans Eide, Tore Melhuus, Gunnhild Lien, Sissel Eide Fremstad, Gunn Karin Olsen, Carmen Aurora Kotte Antonsen, Tor Langvold.

Gjennom utredningsarbeidet (SWOT) har man avdekket at noen av ulempene vil være større geografisk avstand innen kommunen, både for innbyggere, ansatte og politikere, følelsen av tap av identitet og kultur, fare for konsentrasjon av kommunale tjenester i ett senter, dårligere lokalkunnskap hos saksbehandlerne, samt fare for mindre engasjement og politisk involvering fra innbyggerne.

1. Samhandlingsregler

Disse samhandlingsreglene er de to kommunene enige om:

- Kommunene er ulike, men likeverdige.
- Likeverdighet, raushet og forståelse for hverandres ståsted skal legges til grunn ved utredninger og forhandlinger.
- Kommunenes forhandlingsutvalg tar stilling til hva som må være utredet og fremforhandlet før kommunestyrene innen 1. mai 2016 tar stilling til om kommunene skal slå seg sammen til en kommune.
- Ny kommune skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av de gamle kommunenes tradisjoner, fortrinn, sterke sider, muligheter og utfordringer.
- Struktur, organisasjonskultur og systemer skal vektlegges.
- Å informere hverandre tidlig høst hvert år om kommunenes investeringsprogrammer og finansieringsløsninger i forslag til økonomiplaner, og vurdere samarbeid der det er mulig.
- Å informere hverandre før tilsetninger i lederstillinger (rådmenn, kommunal-/etatsjefer, stabssjefer og virksomhets-/seksjonsledere) og spesialiststillinger (for eksempel næringsjefer, kommuneoverleger etc), og vurdere samarbeid der det er mulig.
- Gjeldende planverk i kommunene skal gjelde som kommunedelplaner inntil nytt felles planverk blir vedtatt i ny kommune.
- I ny kommune skal innbyggere, næringsliv, lag og foreninger motta tjenester av god kvalitet innenfor gitte rammebetingelser og gjeldende lov- og regelverk.
- Kommunene skal forholde seg til å være lojale i forhold til omforente overordnede tidsplaner.

Ingen kommentarer til innledningen bortsett fra at ulike kulturtradisjoner må drøftes grundig. Det ble også sagt at vi må vektlegge styrker og muligheter mer enn tradisjoner.

2. Kommunnavn, symboler, administrasjonssenter mv

Kommunens navn er Ørland.

Kommunens administrasjonssenter er Botngård.

Lokalisering av sentrale funksjoner drøftes i fellesnemnda.

Kommunens øverste politiske organ er kommunestyret.

Etter at søknad om sammenslåing er sendt, igangsettes det en prosess for utarbeidelse av kommunevåpen, ordførerkjede og kommunens øvrige symboler.

3. Prinsipper for sammenslåingsprosessen.

Bjugn og Ørland er ulike, men likeverdige kommuner.

En ny kommune skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av de gamle kommunenes tradisjoner, sterke sider og fortrinn. Samarbeidet om sammenslåing skal preges av likeverdighet, raushet og forståelse for hverandres ståsted.

Mulighetene i den nye kommunen må utvikles.

Arbeidsgiveravgiftsonene følger regjeringen's bestemmelser fram til EU reviderer regionalstøtteordningen i 2020.

Det er et mål at den nye kommunen ikke skal benytte eiendomsskatt.

Det er et mål at ingen av kommunene er på Robeklista på sammenslåingstidspunktet.

4. Mål for den nye kommunen

Den nye kommunen skal sikre:

- tilstrekkelig kapasitet innenfor de ulike virksomhetsområdene
- relevant kompetanse med sterke fagmiljøer, god ledelse samt god internkontroll
- lokal identitet med nærhet til basistjenestene
- gjøre hverdagen enklere for innbyggerne
- effektiv tjenesteproduksjon hvor gevinst av stordriftsfordeler skal benyttes til å gi bedre tjenester for innbyggerne
- økonomisk soliditet
- funksjonelle samfunnsområder med god infrastruktur og tettstedsutvikling
- et næringsliv som ivaretar og skaper nye arbeidsplasser
- en styrket regional konkurransekraft
- høy politisk deltakelse og med et aktivt lokaldemokrati
- lokal politisk styring der man søker en størst mulig grad av lokal organisering av lovpålagte velferdstjenester

Ingen avvikende forslag/kommentarer.

5. Lokaldemokrati

Her kan man tenke seg to alternativer, se sitat fra kommuneproposisjonen i saksframlegget om mulighetene:

Alt. 1. Sammenslåing fra 01.01.2020 slik regjeringen legger opp til.

Alt. 2. Sammenslåing fra 01.01.2018.

Dersom alt.1 velges, kan pkt. 5 om lokaldemokrati formuleres som følger:

Alt. 1.

Fra og med vedtaket om sammenslåing av kommunene fram til og med 31. desember 2019 er den politiske organiseringen slik:

Samtidig som det vedtas å søke om sammenslåing, vedtar kommunestyrene i de to kommunene å nedsette en fellesnemnd og det etableres et partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen. Fellesnemnda oppnevnes i medhold av Inndelingslovens § 26.

Fellesnemnda skal bestå av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder i hver kommune. Det skal velges varamedlemmer til nemnda.

Fellesnemnda gis følgende mandat:

- Den skal ansette prosjektleder. Prosjektleder tiltrer som rådmann ved oppstart av den nye kommunen.
- Den skal se til at regler og avtaler om ansettes og tillitsvalgtes medvirkning/bestemmelse i forhold som gjelder sammenslåing av kommunen blir ivaretatt.
- Den skal utgjøre arbeidsgivers representanter i partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen.
- Den skal etterspørre og avklare alle prinsipielle spørsmål vedrørende sammenslåingsprosessen.
- Kommunene har i perioden fram til 1. januar 2020 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen bør først drøftes i fellesnemnda.
- Den kan uttale seg i saker til behandling i kommunenes ordinære utvalg fram til den nye kommunen er etablert og som fellesnemnd for å kunne ta hensyn til sammenslåingsprosessen. Fellesnemnda har et spesielt ansvar for å vurdere saker med økonomiske konsekvenser og forberede budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023. Det er imidlertid det nye formannskapet som skal avgi innstilling til det nye kommunestyret.
- Den skal søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til, forelegges fylkesmannen til uttalelse for ny behandling i fellesnemnda.

Den nye kommunen har sitt konstituerende møte i oktober 2019. Her stadfestes/velges sammensetning av formannskap. I tillegg vedtas øvrig politisk organisering og valg til utvalg/posisjoner i tråd med denne. I desember 2019 gjennomføres første møte for å vedta budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.

Det nye formannskapet for den sammenslåtte kommunen har sitt første møte i november 2019 for å kunne avgi innstilling til budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023.

Partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen skal fra arbeidsgiversiden bestå av fellesnemndas medlemmer. Fra arbeidstakersiden oppnevner de ansatte 6 medlemmer; 3 fra hver kommune. Prosessen med ansettelse av prosjektleder/ny rådmann skal behandles av partssammensatt utvalg. Utvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget skal gi uttalelse i saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Fra og med kommunevalget 2019 skal kommunestyret ha 27 representanter. Kommunestyret behandler bl.a. overordnede planer, budsjett og økonomiplan, reguleringsplaner og andre overordnede saker, jfr. Kommunelovens § 6.

Formannskapet skal ha 7 medlemmer og skal ivareta det løpende folkevalgte ansvar. Formannskapet innstiller til kommunestyret i alle/de viktigste saker. Formannskapet behandler bl.a. saker som berører saksområder til flere hovedutvalg eller har betydning for kommunens økonomi, jfr. Kommunelovens § 8.

Alt. 2.

Fra og med vedtaket om sammenslåing av kommunene fram t.o.m. 31. desember 2017 er den politiske organiseringen slik:

Samtidig som det vedtas å søke om sammenslåing, vedtar kommunestyrene i de to kommunene å nedsette en fellesnemnd og det etableres et partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen. Fellesnemnda oppnevnes i medhold av Inndelingslovens § 26.

Fellesnemnda skal bestå av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder i hver kommune. Det skal velges varamedlemmer til nemnda.

Hvis vi velger alt. 2, foreslås det å avholde lokalvalg samtidig med Stortingsvalget høsten 2017. I perioden 2018-2019 består kommunestyret av 45 representanter. Fra 1. januar 2020 består kommunestyret av 27 representanter.

Fellesnemnda gis følgende mandat:

Fellesnemnda skal ansette prosjektleder. Prosjektleder tiltrer som rådmannen i den nye kommunen. Fellesnemnda skal bestå av ordfører, varaordfører og opposisjonsleder pluss prosjektleder.

Oppgaver for fellesnemnda:

- Se til at regler og avtaler om ansatte og tillitsvalgte medvirkning/bestemmelse som gjelder sammenslåing av kommunene blir ivaretatt.
- Utgjøre arbeidsgivers representanter i partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen.
- Ta stilling til revisjonsordning for den nye kommunen
- Etterspørre og avklare alle prinsipielle forhold vedrørende sammenslåingsprosessen.
- Uttale seg i saker som er til behandling i kommunene og som fellesnemnda anser for å kunne ha konsekvenser for sammenslåingsprosessen.
- Fellesnemnda har et spesielt ansvar for å vurdere økonomiske saker.
- Fellesnemnda skal søke å oppnå konsensus i alle saker. Ved uenighet skal nemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er valgt. Anses dette ikke mulig, kan spørsmålet avgjøres ved simpelt flertall.

Partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen skal fra arbeidsgivers side bestå av fellesnemndas medlemmer. Fra arbeidstakersiden oppnevner de ansatte 6 medlemmer med likt antall fra hver kommune. Prosessen for ansettelse av prosjektleder/ny rådmann og øverste administrative ledelse, herunder hvordan de tillitsvalgte skal inkluderes på en god måte, skal drøftes av partssammensatt utvalg. Utvalget skal behandle saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

Den nye kommunen skal i følge Kommuneloven ha følgende politisk organisering:

Kommunestyre med minimum 11 medlemmer, jf Kommunelovens § 7 (under 10 000 innbyggere)
Kommunestyre med minimum 19 medlemmer, jf Kommunelovens § 7 (under 20 000 innbyggere)
Formannskap med minimum 5 medlemmer, jf Kommunelovens § 9

Øvrige utvalg drøftes i fellesnemnda.

6. Tjenestetilbudet

Den nye kommunen skal yte en rasjonell, effektiv og publikumsrettet tjenesteproduksjon. Kvalitet og nærhet til tjenestene skal vektlegges.

Gevinster tas ut i form av bedre tjenester til innbyggerne.

Samarbeidsavtaler om interkommunale tjenester går igjennom med sikte på at kommunen der det er rasjonelt selv skal produsere tjenester til sine innbyggere i tråd med regjeringens ønsker om at større kommuner blir mer robuste kommuner.

Skolestruktur

Kommunen skal tilstrebe en skolestruktur som er effektiv og som sikrer alle elever høy kvalitet etter nasjonale standarder.

Barnehager

Den nye kommunen skal ha full barnehagedekning der familiene skal tilbys barnehageplass med utgangspunkt i der de bor.

Nye barnehager skal tilpasses befolkningsveksten slik at nærhet til tjenestene og effektiv drift sikres.

Helse og omsorg

Hele omsorgstilbudet skal ivareta nærhet til tjenestene for innbyggerne. Spesialistfunksjoner må samlokaliseres for å sikre sterke fagmiljøer med relevant kompetanse.

Frivillighet, lag og foreninger

Frivillighet er en grunnpilar i kommunen, og både lag, foreninger og privatpersoner skal stimuleres til frivillighet. Kommunens lag og foreninger sikres støtte slik at lokal aktivitet opprettholdes på samme nivå eller styrkes.

7. Kompetanse

For å sikre optimal ressursutnyttelse og gode tjenester er det viktig å rekruttere, videreutvikle og beholde relevant og tilstrekkelig kapasitet og kompetanse innenfor alle tjenesteområder. Det arbeides med dette fram til og etter sammenslåingen. Det skal foretas en kompetansekartlegging og utarbeides en plan for dette fram til og etter sammenslåingen.

Ved større fagmiljøer i den nye storkommunen skal det sikres tilstrekkelig distanse mellom saksbehandlere og innbyggere og dermed i større grad unngå tvil om habilitet.

8. Kommunen som arbeidsgiver

Den nye kommunen skal ha en raus og inkluderende arbeidsgiverpolitikk og legge til rette for mangfold blant de ansatte i virksomhetene.

Den administrative omorganiseringen skal gjennomføres ved en god prosess i nært samarbeid med de tillitsvalgte og medarbeidere.

Læring og kompetansebygging i organisasjonen skal prege den nye kommunen. Kommunen skal legge til rette for bruk av lærlinger i egen organisasjon og det skal være et krav til eksterne leverandører som kommunen benytter at de har en lærlingeordning.

Fellesnemnda skal etablere en egen plan for medbestemmelse etter behandling i det partssammensatte utvalget.

9. Informasjon

Innbyggerne og ansatte i begge kommunene gis god informasjon om prosessen fram til og etter at beslutning om sammenslåing er fattet og fram til og etter at ny kommune er etablert.

Det utarbeides en felles ekstern informasjonsstrategi fram til kommunesammenslåingen er gjennomført.

Det skal utarbeides en strategi for hvordan informasjon skal gis til de ansatte, bl.a. felles retningslinjer for intern informasjon.

10. Videre prosess

Dersom kommunestyrene i begge kommuner vedtar intensjonsavtalen, skal det arbeides videre med et felles saksframlegg om kommunesammenslåing innen 1. mai 2016. Arbeidsgruppen som har framforhandlet intensjonsavtalen, utarbeider det politiske innholdet som danner grunnlaget for saksframlegget.

Snorre Glørstad
Tor Langvold